

SISÄASIAINMINISTERIÖ
PL 26
00023 VALTIONEUVOSTO

**ASIA LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA LAIKSI YKSITYISISTÄ
TURVALLISUUSPALVELUISTA JA ERÄISTÄ SIIHEN LIITTYVISTÄ LAEISTA**

Sisäasiainministeriö on pyytänyt Kaupan liitolta lausuntoa otsikkoasiassa. Kaupan liitto esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa:

Kaupan liitto pitää esityksen keskeistä tavoitetta selkeyttää lainsäädäntöä kannatettavana. Esityksessä kootaan vartioimisliike-, järjestyksenvalvoja- sekä turvasuojaustoimintaa koskevat säännökset pääosin yhteen lakiin.

Kaupoissa on häiriökäyttäytyminen lisääntynyt. Ilmiö aiheuttaa uhkaavia asiakastilanteita ja yleisesti aiheuttaa huolta sekä henkilökunnan että muiden asiakkaiden keskuudessa. Häiriöillä on myös selkeä vaikutus liiketoimintaan, asiakkaita karkottavana sekä kustannuksia lisäävinä tekijöinä. Ilmiön ainakin osittaiseksi poistamiseksi ja lieventämiseksi nousee keskeiseksi asiaksi vartijan oikeudet estää pääsy liikkeeseen sekä poistaa henkilö vartioalueelta.

15 § Vartijan oikeus pääsyn estämiseen ja poistamiseen

15 §:n 1. momentin 1) - kohta:

Vartijalla on oikeus estää henkilön pääsy vartioimisalueelle tai poistaa hänet sieltä, jos

1) henkilön voidaan hänen lausumiensa uhkausten tai muun käyttäytymisensä perusteella todennäköisin perustein epäillä syyllistyvän vartioimisalueella olevaan omaisuuteen tai toimeksiantajan tai tämän palveluksessa olevan henkilön henkeen, terveyteen tai vapauteen kohdistuvaan rikokseen; tai jos

Kaupan liitto pitää esitettyä lain 15 §:n muotoilua hyvänä.

Mielestämme perusteluissa esitetty ajatus, että pääsyn estämiseen ja poistamisoikeuteen ei tarvita toimeksiantajan poistumiskehotusta on oikea, koska toimeksiantajan tai hänen edustajan saatavilla oloa ei aina voida taata.

Perustelussa todettu nykytilanteesta poiketen säädettäväksi myös, että vartijalla on oikeus estää henkilön pääsy vartiointialueelle.

Kauphan liitto pitää tällaista pääsyn estämisoikeudesta säätämistä tarpeellisena.

Lakesityksen perusteluosassa todetaan: "Suojattavina henkilöinä tulisivat kyseeseen toimeksiantajan palvelualueella olevat henkilöt tai - jos toimeksiantaja olisi luonnollinen henkilö - toimeksiantaja itse. Toimeksiantajan palveluksessa olevina henkilöinä pidettäisiin poistamisokouksen edellytysten täyttymistä arvioitaessa myös muita toimeksiantajan hyväksimiä vartiointi-alueella työskenteleviä kuin toimeksiantajaan työ- tai virkasuhteessa olevia."

Kauphan liiton mielestä suojattavina henkilöinä tulisi olla kaikki vartiointialueella olevat henkilöt. Vartijan on mahdollonta tietää kaikissa tilanteissa ketkä ovat toimeksiantajan palveluksessa ja ketä eivät.

15 §:n 1. momentin 2) -kohta:

Vartijalla on oikeus estää henkilön pääsy vartiointialueelle tai poistaa hänet sieltä, jos
2) on ilmeistä, ettei henkilöillä toimeksiantajan antamien ohjeiden perusteella ole oikeutta oleskella vartiointialueella,

Lakesityksen perusteluosassa todetaan: "Henkilön poistaminen tämän oleskelun ilmeisen oikeudettomuuden perusteella esitetään sidottavaksi toimeksiantajan ohjeisiin. Kyse ei olisi siitä, että toimeksiantaja tai tämän edustaja antaisi itse poistumiskehottuksen vaan siitä, että toimeksiantaja olisi määrätellisesti tietynlaisen oleskelun oikeudettomaksi. Toimeksiantaja ei ohjeissaan voisi tietenkään määrätä sellaista oleskelua oikeudettomaksi, johon hänellä ei ole puuttumisoikeutta. Kuitenkin esimerkiksi liikerytysten konttoritiloissa oleskelusta toimeksiantaja voisi antaa hyvin yksityis-kohteisiksi ohjeita. Oleskelurajoitukset eivät luonnollisesti voisi olla lain syrjintäsäännösten vastaisia."

Kauphan liitto esittää, että perusteluun lisättäisiin lauseen "Kuitenkin esimerkiksi liikerytysten konttoritiloissa oleskelusta toimeksiantaja voisi antaa hyvin yksityiskohteisiksi ohjeita." jatkoksi "samoin esimerkiksi kauppias voi antaa porttikielion ja vartija voi sen perusteella estää pääsyn vartiointialueelle."

46 § Pääsyn estäminen

46 §:n 1. momentti:

*Järjestyksenvalvojalla on oikeus estää pääsy toimialueelleen henkilöltä:
1) jonka päihtymyksen, käyttäytymisen varustautumisen tai aikaisemman
käyttäytymisen tai varustautumisen perusteella on syytä epäillä vaarantavan siellä
järjestystä tai turvallisuutta;*

Lakiesityksen perusteluosassa todetaan: *Lakiin ei edelleenkään olisi tarkoitus sisällyttää mahdollisuutta antaa henkilölle niin sanottua porttikieltoa järjestyksenvalvojan toimialueelle.*

Kaupan liitto katsoo, että toimeksiantajalla tulee olla oikeus antaa porttikielto, kun hänellä on oikeus päättää ketkä tiloihin pääsevät tai kun hänellä on oikeus valita asiakkaansa. Tämä selvennys tulee tehdä lakiesityksen perusteluihin.

KAUPAN LIITTO

Juhani Pekkala
toimitusjohtaja

Lisätiedot: asiamies Matti Räsänen, Kaupan liitto
matti.raisanen@kauppa.fi